

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-14-05-846

Chișinău

28 " 07 2016

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă înaintăm Avizul la proiectul de lege cu privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.923 din 27 iulie 2016 (inițiativa legislativă nr.321 din 15 iulie 2016).

Anexă:

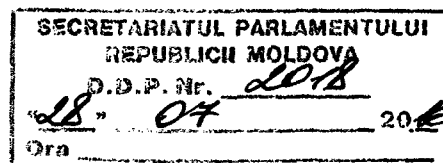
Hotărârea Guvernului nr.923 din 27 iulie 2016.

Avizul la proiectul de lege cu privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare.

Secretar general al Guvernului

Tudor COPACI

ex. V.Dima
tel. 250634

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 923
din 27 iulie 2016
Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului la proiectul de lege cu
privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege cu
privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Octavian CALMÎC

Octavian Armașu

Vladimir Cebotari

Aprobat
 prin Hotărârea Guvernului nr. 923
 din 24 iulie 2016

AVIZ
la proiectul de lege cu privire la
Depozitarul central al valorilor mobiliare

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr.321 din 15 iulie 2016), și informează că susține proiectul în cauză, în contextul necesității de eficientizare a mecanismului de control asupra circulației valorilor mobiliare sub formă de înscriere în cont de către Depozitarul central și participanții săi.

Totodată, prezentăm unele remarci și propuneri de îmbunătățire a proiectului de lege vizat.

Remarcăm, în primul rând, necesitatea ajustării proiectului de lege la rigorile tehnicii legislative, stabilite în Legea nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative. Astfel, potrivit prevederilor art.19 lit.a) al legii prenotate, fraza în textul proiectului de act legislativ se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime *corect, concis și fără echivoc ideea*, aceasta să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat. Prin urmare, evidențiem necesitatea revizuirii/concretizării prevederilor netransparente și imprevizibile, utilizate în proiect, cum ar fi: la art.5 alin.(2) lit.d) și g) – sintagmele „*organizarea mecanismului de împrumut*” și „*stabilirea conexiunilor*”; la art.5 alin.(3) lit.c) – sintagma „*codurilor ISIN*”; la art.9 alin.(3) – sintagmele „*reputație suficient de bună*” și „*combinație adecvată*”; la art.18 alin.(4) – sintagma „*expertiză recunoscută*”; la art.20 alin.(1) lit.b) – sintagma „*activitate esențială*”. Formulările date, având un *caracter general*, creează incertitudine cu referire la reglementarea aplicabilă raporturilor juridice în speță, iar ulterior, la etapa de implementare, stabilirea normelor juridice relevante aplicabile poate provoca dificultăți.

De asemenea, relevăm că denumirea și obiectul proiectului de lege nu corespund prevederilor art.5 alin.(1) lit.n) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018. Astfel, conceptul de inițiere a reformării activității Depozitarului central, prevăzut în Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018 (Cap. IV, lit. C, pct.4) prevede constituirea entității de Depozitar central unic și lansarea Registrului unic de stat al deținătorilor de valori mobiliare, administrat de Depozitarul central unic, în scopul creșterii transparenței acționarilor. În vederea realizării acestei prevederi, a fost modificată Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, care, la art.5 alin.(1) lit. n), stabilește că Banca Națională a Moldovei constituie Depozitarul central unic cu atribuțiile stabilite de legea cu privire la Depozitarul central unic („*constituie Depozitarul central unic, operează, reglementează și supraveghează activitatea acestuia în conformitate*”).

cu atribuțiile stabilite de legea cu privire la Depozitarul central unic și alte acte normative”). La art.47 din proiectul de lege se prevede constituirea și funcționarea Depozitarului central unic, însă numai pentru o perioadă intermediară, norme ce contravin prevederilor conceptuale și Legii nr.548-XIII din 21 iulie 1995. Prin urmare, se propune redenumirea proiectului legii și stabilirea reglementării numai a Depozitarului central unic, fără asigurarea unei perioade de intermediere. Ținând cont de potențialul pieței de capital al Republicii Moldova și de alte practici internaționale, este suficientă existența unei singure entități de reglementare a tranzacțiilor de clearing și decontare a instrumentelor financiare și de ținere a registrului entităților de interes public.

La articolul 1 al proiectului de lege:

Norma urmează a fi revizuită, astfel încât aceasta să fie expusă clar și concis, fără a marca obiectul/domeniul de reglementare al legii de două ori în text. Totodată, în conținutul normei, după cuvintele „Depozitarul central” propunem a se completa cu sintagma „al valorilor mobiliare”. De asemenea, la art. 1, atragem atenția că inițiatorii au omis să prevadă scopul legii, deși titlul articolului dat conține o mențiune în acest sens.

De altfel, proiectul de lege cu privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare nu reglementează circulația valorilor mobiliare, acest aspect regăsindu-se în art.11 al Legii privind societățile pe acțiuni și secțiunea a 2-a din capitolul II al Legii privind piața de capital. Respectiv, urmează a se exclude propoziția a doua din art.1 al proiectului și a se reformula noțiunea de valori mobiliare în formă de înscriere în cont în partea ce vizează circulația, fiind substituită sintagma „prezenta lege” cu sintagma „legislația privind piața de capital”.

La articolul 2 al proiectului de lege:

- deoarece pe parcursul textului nu se utilizează „*activitate esențială*”, această noțiune urmează a fi exclusă;

Totodată, din noțiunea de „*depozitar central*” urmează a fi exclus cuvântul „național”, iar în scopul asigurării înțelegerii adecvate a prevederilor proiectului și aplicării corecte a acestuia, cuvintele „depozitar central” și „Depozitarul central al valorilor mobiliare” necesită a fi schimbate cu locurile (a se vedea titlul proiectului);

- propunem reformularea noțiunii de „*deținător de valori mobiliare*” prin inversarea acesteia (a se vedea titlul proiectului) după cum urmează: „deținător de valori mobiliare – persoană care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate (proprietar) sau pe bază de mandat sau contract (reprezentant sau custode);

- în textul noțiunii „notificare despre pierderi”, considerăm necesară revizuirea cuvintelor „autoritatea competentă”, deoarece provoacă confuzie în text;

- în textul noțiunii „supraveghere” trebuie reformulate cuvintele „Depozitarului central existent și planificat”, în vederea respectării unicității terminologice.

La articolul 3 al proiectului de lege:

- în titlul art.3, după cuvîntul „*statutul*” urmează a fi inclus cuvîntul „*juridic*”;

- la alin. (1) se va exclude textul „Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta lege”, deoarece proiectul nu stipulează o altă formă organizatorico-juridică a Depozitarului central decît cea de societate pe acțiuni.

La art.4 al proiectului de lege:

- reglementarea capitalului propriu minim necesar al Depozitarului central (art.4 alin.(1), (2) și (3) din proiectul legii) nu este relevantă și nu poate fi realizată în contextul normelor din proiect. Capitalul propriu al oricărei societăți comerciale, inclusiv al societății pe acțiuni, este un indicator variabil de la o perioadă la alta și nu poate fi subscris și vărsat similar capitalului social, deoarece integrează, pe lîngă capitalul social (componentă fixă), și componente variabile (rezerve, profit nerepartizat, alte elemente de capital propriu, inclusiv diferența din reevaluarea activelor). În acest context, prevederile alin.(3) „*capitalul propriu al Depozitarului central este integral subscris și vărsat*” nu pot fi realizate, deoarece profitul și reevaluările de active nu pot fi vărsate și subscrise, similar capitalului social, care se subscrie la emisiunea de acțiuni și se varsă în mijloace bănești. De asemenea, prevederile alin.(1) sunt relevante în condițiile în care capitalul impus nu are un plafon minim, dar se determină după anumite norme expres stabilite de prudențialitate și de continuitate a activității comerciale, în funcție de profilul societății. Or, aceste norme trebuie să fie reglementate. În condițiile în care minimul de capital este prestabilit la alin. (2), normele de la alin.(1) nu sînt relevante.

De asemenea, este necesar să menționăm că termenul „*rezultatul raportat*”, din alin. (1), urmează să fie substituit cu „*rezultat reportat*”. Rezultatul reportat, conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), este o componentă a capitalului propriu și reprezintă profitul nerepartizat, respectiv pierderea neacoperită din exercițiile financiare precedente. Suplimentar, menționăm că Depozitarul central, în contextul proiectului legii, nu este o entitate de interes public, astfel nu este obligat să realizeze situațiile financiare conform IFRS. În context, este necesară conformarea prevederilor alineatului menționat la prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate în vigoare, unde indicatorul „*rezultat reportat*” nu se regăsește și este reprezentat de indicatorul „*profit nerepartizat al anilor precedenți*” (SNC „PREZENTAREA SITUAȚIILOR FINANCIARE”);

- la alin. (1) al proiectului legii, sintagma „*va fi probabil*” urmează a fi substituită cu sintagma „*poate fi*”;

- la alin.(2), după cuvîntul „*suma*” urmează a fi inclusă sintagma „*în monedă națională*”. Totodată, la norma în cauză se va concretiza *data/momentul efectiv* cînd se va calcula cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei. În aceeași ordine de idei, precum și în vederea conformării cerințelor impuse de tehnica legislativă, norma expusă la alin. (2) urmează a fi reformulată prin utilizarea verbelor la timpul prezent;

- la alin.(4) trebuie menționate expres *cazurile* în care Depozitarul central va putea emite acțiuni nominative;

- la alin.(5) lit.b) al proiectului de lege urmează a fi exclus cuvântul „*orice*”, ca fiind în plus;

- alin.(5) lit. c) al proiectului legii se va completa în final cu sintagma „*și recunoscuți drept eligibili de către Banca Națională a Moldovei*”;

- la alin. (5) lit.d), cuvintele „intermediari financiari” se vor substitui cu cuvintele „societăți de investiții”, după cum prevede Legea privind piața de capital. Termenul „*instituțiile de credit*” nu este în concordanță cu prevederile legislative în vigoare și proiectele legislative de reglementare a sistemului bancar. Prin urmare, propunem substituirea termenului de „*instituții de credit*” prin „*instituții financiare*”, după cum prevede Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, sau „*societăți de credit*”, termen utilizat în contextul proiectului legii privind societățile de credit, care va substitui Legea instituțiilor financiare.

La alin. (1):

- la lit. a), pentru corectitudinea redactării, numărul și data emiterii actului legislativ la care se face referință vor fi indicate în titlul acestuia. Totodată, se propune substituirea sintagmei „Legii cu privire la datoria sectorului public nr.419-XVI din 22 decembrie 2006, garanțiile de stat și recreditarea de stat” cu sintagma „Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”;

- la lit. c), termenul „definite” se va substitui cu termenul „menționate”.

De asemenea, serviciile prestate de Depozitarul central urmează a fi desfășurate pentru a respecta principiul clarității (nu este clară modalitatea de prestare a unor astfel de servicii, cum ar fi a celor de verificare a tranzacțiilor, dat fiind faptul că Depozitarul central nu reprezintă în sine o autoritate de supraveghere). Mai mult, aceste servicii urmează a fi ajustate și corelate cu legislația națională (de ex. „servicii notariale”, „alocarea codurilor ISIN”, „servicii legate de o emisiune nouă”, „procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele”, servicii care intră în competența altor instituții și autorități). În acest context, autorii proiectului urmează să țină cont de Legea cu privire la notariat, Legea privind societățile pe acțiuni și Legea privind piața de capital. Totodată, în scopul stabilirii unor norme clare și instituirii unui document juridic de înregistrare a valorilor mobiliare în contul participantului sau deținătorului de valori mobiliare, propunem completarea alin.(2) lit.a) cu sintagma „*în registrul deținătorilor de valori mobiliare*”. Totodată, la lit.i), trebuie menționat că Republica Moldova nu dispune de instituția „*birou de recensământ*”, sintagma dată urmînd a fi substituită cu „Biroul Național de Statistică”, conform normelor naționale. De asemenea, lit.h) se va completa în final cu textul „*aprobate de Banca Națională a Moldovei*”;

- la alin. (3), enunțăm că norma acestuia nu este clară, avînd în vedere că în textul proiectului nu sînt delimitate clar serviciile notariale și serviciile de administrare centralizată. Totodată, este conceptual inacceptabilă norma prin care se abilează Depozitarul central cu dreptul prestării serviciilor notariale. Or, luînd în calcul art.3 alin.(1) al Legii nr.1453 din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat, precum și reieșind din necesitatea asigurării calității și imparțialității

actului notarial (menit să ocrotească drepturile și interesele legale ale persoanelor și statului), acesta, pe teritoriul Republicii Moldova, urmează a fi îndeplinit de către *notarii publici*. În aceeași ordine de idei, enunțăm că, potrivit celor mai bune practici, la Depozitarul central se depozitează (se înregistrează) valorile mobiliare după aprobarea prospectului ofertei publice de către autoritatea de supraveghere (Comisia Națională a Pieței Financiare – CNPF). Astfel, Depozitarul central, de regulă, acordă codul ISIN pentru valorile mobiliare cuprinse în prospectul ofertei publice aprobat de autoritate în vederea admiterii acestora pe piața reglementată, ceea ce este diferit de prevederile proiectului. Serviciul de alocare a codului ISIN pentru tranzacționare pe piețe străine poate fi prestat ca un serviciu auxiliar (vezi anexa B din Regulamentul UE nr. 909/2014) doar de un Depozitar central membru al ANNA (Association of National Numbering Agencies). Este important să nu confundăm funcția unei agenții de numerotare cu cea a autorității de supraveghere (CNPF). În conformitate cu art.8 lit.m) și o) din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare, art. 11, 12, 38, 42, 45, 81 din Legea privind societățile pe acțiuni și art.4 alin.(2), art.7-9 din Legea privind piața de capital, ținerea Registrului de stat al valorilor mobiliare, înregistrarea emisiunilor de valori mobiliare și, respectiv, acordarea codului ISIN fac parte din atribuțiile CNPF. Astfel, se propune excluderea lit.c) din alin.(3) art.5 și a alin.(3) din art.33 al proiectului;

- alin. (4) se va exclude, deoarece nu ține de conținutul art.5.

La art. 6 al proiectului de lege nu este clar cine va stabili gradul dat de neglijență, instanța de judecată sau Banca Națională a Moldovei, motiv pentru care se va concretiza caracterul răspunderii la care poate fi atras Depozitarul central (*civilă, administrativă, sau penală*).

La art. 7 al proiectului de lege, norma are un conținut confuz, deoarece nu este clară semnificația cuvintelor „Valorile mobiliare deținute de participanți în registrele Depozitarului central” (a se vedea noțiunea „deținători de valori mobiliare”). Totodată, se consideră inacceptabilă norma privind abilitarea Depozitarului central cu dreptul de aplicare a sechestrului asupra valorilor mobiliare și, categoric, acesta nu poate fi indicat ca unicul subiect să aplice sechestrul asupra valorilor mobiliare.

Art. 8 al proiectului de lege sugerăm a fi exclus, întrucât conținutul acestuia poartă un caracter general, fiind lipsit de densitate normativă.

La art. 8-13 și 18:

La art. 9 alin. (2) al proiectului de lege, cuvintele „trebuie să dezvăluie orice posibile conflicte de interese” urmează a fi substituite cu cuvintele „sînt obligați să informeze despre un conflict de interese existent sau un conflict de interese ce poate să apară”.

La art. 10 al proiectului de lege:

- la alin. (1), cuvintele „cu cel puțin” propunem a fi substituite cu cuvintele „în care cel puțin”, ca fiind mai adecvate în context. În același timp, este discutabilă norma care stabilește posibilitatea unui număr variabil în privința numirii membrilor Consiliului de supraveghere al Depozitarului central;

- la lit. b), este conceptual inacceptabil de a fixa în lege denumirea unui agent economic, a stabili dreptul acestuia de a face propuneri pentru numirea de membri în cadrul Consiliului de supraveghere al Depozitarului central. Totodată, în scopul conformării prevederilor proiectului legii cu prevederile Legii nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, este necesar a substitui sintagma „*Bursa de Valori a Moldovei*”, de la art.10 alin.(1) lit.b), cu sintagma „*operator de piață*”.

La art. 14 alin. (2) al proiectului de lege, cuvintele „Pentru a stabili și a exercita funcția de audit intern” propunem a fi substituite cu cuvintele „Pentru organizarea funcției de audit intern”. Suplimentar, norma urmează a fi reformulată prin utilizarea verbelor la timpul prezent. Totodată, propunem reglementarea în art.14 al proiectului legii a *controlului intern*, și nu numai a *auditului intern*. Auditul intern este parte componentă a controlului intern, iar o societate ca Depozitarul central urmează să instituie controlul intern al tuturor proceselor specifice activității Depozitarului central, și nu numai a celor referitoare la auditul intern.

La art. 16 al proiectului de lege, nu este clar cum Depozitarul central ar oferi reduceri sau rabaturi în situația în care toți participanții și emitenții conectați urmează a fi tratați echidistant și nediscriminatoriu, iar în titlul articolului dat se consideră necesară substituie termenului „Dezvăluirea”, în vederea utilizării unei terminologii juridice conforme actelor normative în vigoare;

- la lit. c), norma expusă urmează a fi revizuită, deoarece în formula actuală aceasta este incompletă.

La art.17 al proiectului legii:

- titlul nu exprimă clar reglementarea domeniului la care se referă;

- la alin. (1), sintagma „*va acționa*” va fi substituită cu cuvântul „*acționează*”;

- la alin. (2) al proiectului legii urmează a concretiza *modalitățile de cooperare* dintre Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare.

Prin menținerea cuvintelor „În exercitarea acestor responsabilități” norma poartă un caracter ambiguu, motiv pentru care necesită a fi revizuită.

La art. 20 al proiectului de lege:

- la alin. (1) vor fi revizuite cuvintele „pentru operarea unui Depozitar central în Republica Moldova” în scopul asigurării înțelegerii și aplicării corecte a normei;

- la alin. (3), norma este ambiguă prin utilizarea cuvintelor „În lipsa unei astfel de aprobări prealabile”, motiv din care conținutul dat urmează a fi reformulat.

La art.22 al proiectului de lege:

- alin.(1) indică că Depozitarul central poate externaliza o parte sau toate funcțiile sale către o terță parte, nefixându-se că aceasta deține o autorizație sau licență în domeniu (aspect inadmisibil în cazul externalizării);

- norma de la alin. (1) lit. h) este confuză, avînd în vedere că în textul legii nu se precizează semnificația „autorității competente”. De asemenea, pentru evitarea interpretărilor eronate, este necesară detalierea cuvintelor „autoritățile competente relevante”. Observația este valabilă și pentru lit. k) al aceluiași alineat;

- la alin. (1) lit. i) nu este clară sintagma „care s-ar aplica în cazul în care furnizorii de servicii ar fi stabiliți în Uniune”;

- la alin. (1) lit. l) urmează a fi specificată expres *autoritatea responsabilă* care va autoriza externalizarea de către Depozitarul central a unuia dintre serviciile de bază.

La art. 45-49, titlurile vor fi excluse, deoarece în raport cu regulile tehnicii legislative elementele structurale care conțin dispoziții finale și tranzitorii nu se intitulează.

La art. 48, termenul „Operaționalitatea” are o utilizare inadecvată, din care cauză necesită a fi înlocuit, iar redacția art. 49, în formula propusă, nu se conformează regulilor tehnicii legislative.

Suplimentar, avînd în vedere că proiectul de lege înaintat va acoperi și instrumentele financiare reglementate de Legea privind piața de capital, urmează a clarifica conceptual:

- care este modelul sistemului de deținere a valorilor mobiliare corporative (*One-tier system, Two-tier system*), reieșind din faptul că unul dintre scopurile primordiale ale acestui proiect, indicat de autori, este transparența acționariatului;

- cine sînt participanții Depozitarului central și care este natura relațiilor în raport cu clienții săi, dat fiind faptul că pentru valorile mobiliare corporative aceștia sînt reglementați de Legea privind piața de capital.

28 07 2016

Dj-8 nr. 364

AVIZ PRELABIL
asupra proiectelor privind domeniul financiar-bancar
nr. 321 din 15.07.2016
nr. 322 din 15.07.2016
nr. 323 din 15.07.2016

Direcția generală juridică a examinat proiectele de legi sus-nominalizate conform art.54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele.

1. Proiectul de lege cu privire la Depozitarul central al valorilor mobiliare nr. 321 din 15.07.2016 a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit informației expuse în nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat în scopul implementării prevederilor art.V. alin.(1) lit.(a) al Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.62 din 08.04.2016. Conform normei citate, Guvernul, în termen de 3 luni de la publicarea legii, va prezenta Parlamentului proiectul de lege cu privire la Depozitarul central unic.

2. Proiectul de lege privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 322 din 15.07.2016 transpune parțial în legislația națională dispozițiile Directivei 2014/59/UE privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, aceasta concretizând eforturile Uniunii Europene pentru crearea unui cadru eficace de gestiune a crizelor pentru instituțiile financiare. Scopul elaborării proiectului propus spre examinare, constă în oferirea autorităților statului a instrumentelor adecvate de intervenție pentru gestionarea dificultăților cu care se confruntă instituțiile financiare.

3. În vederea asigurării concordanței legislației cu prevederile proiectului de lege privind redresarea și rezoluția băncilor, a fost elaborat și propus spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.323 din 15.07.2016.

Ținând cont de faptul, că importanța proiectelor este majoră, iar complexitatea prevederilor necesită o examinare minuțioasă, termenul restRîns pus la dispoziție pentru examinare, nu permite o avizare adecvată a proiectelor menționate, Direcția generală juridică comunică că va prezenta avizele desfășurate cu observații de conținut și a respectării procedeeleor tehnicii legislative, pentru examinarea în Parlament a acestora în lectura a II-a.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**